

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Vigesimum Nonum [i.e. Octavum] Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 3 Ordines minores, quandoque à non Episcopis conferuntur.
 4 Ordinis executionem non habens eam dare non potest,
 5 Ignorantia crassa, & supina non inducit dispensationem.
 6 Ordinis si quis ab excommunicato Episcopo receperit à suo Episcopo dispensari poterit.
 7 In ordine, & in conferente tria sunt consideranda, Character, Ordinis habitus & exercitium.
 8 Ignorantia crassa, & supina, quæ dicatur.
 9 Dignitati renuntians præsumitur facere propter crimen.
 10 Archidiaconus præsumitur magis renuntiasse loco, quàm dignitati.

Decimum Nonum Priuilegium.

ECCLESIA gaudet hoc priuilegio, † quòd si Archiepiscopus renunciauit Archiepiscopatu, & post renunciationem aliquos clericos ordinauit, successor illius quæsiuit, vtrum illi in ordinibus ipsis debent remanere, Papa respondet esse distinguendum, quòd aut renunciauit loco tantum, aut loco & dignitati simul, si loco tantum renunciatum fuerit, potuit ordines conferre, sicut antè imitatus ab aliquo alio Episcopo ordinatus fuisset. † Si uero simul loco & dignitati renunciauerit, distinguendum est etiam, an contulit sacros ordines, an minores, si enim aliquis ordines minores à tali recipit, & in illis poterit ministrare, & ad minores promoueri, † quia huiusmodi ordines quandoque à non Episcopis conferuntur, si uero scienter à tali sacros ordines quis recipit executionem officii non habebit, quia eam non habebat, si uero ignoranter Episcopus cù tali poterit dispensare nisi crassa & supina fuerit ignorantia, hic considerandum venit, quòd minores ordines conferri possunt à non Episcopis. † Et qui non habet executionem ordinis eam dare non potest, & ignorantia crassa & supina non inducit dispensationem, hæc habentur. in c. i. de ord. ab episc. qui renunc. † verum si quis ab excommunicato Episcopo ordines receperit, à suo Episcopo dispensari poterit, c. cum clericis eo. ti. † Tria sunt consideranda in ordine, & in conferente, character ordinis habitus, & exercitium. Primum quo ad potestatem conferendi residet in characterе consecrationis, & dignitatis Episcopalis. Secundum residet in habitu dignitatis Episcopalis, prout choeret personæ. Tertium residet in administratione dignitatis; ex hoc inferitur,

G quòd

quod habens omnia hæc tria conferat, characterem, & habitum, sed non executionem. †. Quæ autem dicatur crassa, & supina ignorantia, exponit gl. in d. cap. i. quod est quando: aliquid factum est publice, vel coram populo, & hoc non excusat, Hostien. & alij dicunt, quod licet Episcopus publice renunciasset, clericus postea ab eo ordinatus potuisset habere iustam ignorantiam, vt si extra provinciam tunc fuisset, & hoc probaret, sicut in l. optimam. C. de contrah. stip. Vtrum si Episcopus renunciavit simpliciter, an in dubio, videatur, vel præsumatur renunciasse loco tantum, an ordini, & loco, dicendum est, quod loco tantum. †. Nam qui renuntiat dignitati præsumitur hoc facere propter crimen. capi. post translationem de renunt. Igitur ne præsumatur criminofus, quod esse non debet, cap. i. de feruit. in ord. fac. †. Præsumitur renunciasse magis loco, quam dignitate secundum Phi. & Host.

S V M M A R I V M.

- 1 Abbates, Decani, Præpositi, si non sunt præbyteri fiant.
- 2 Præbyteri, vel Decani, si iusta causa existente esse non possunt prælatiōes amittent.
- 3 Abbatia, Decanatus, Præpositura, Archipresbiteratus, & Archidiaconatus sunt dignitates.
- 4 Dignitate non priuatur si per casum promoueri non possit.
- 5 Episcopus non potest subtrahere consueta stipendia clericis ægrotantibus.
- 6 Infirmus intelligitur seruire ecclesie, ideo omnia percipere debet, ac si sanus esset.
- 7 Infirmus reputatur præter culpam, & opinionem suam.
- 8 Abbates non possunt cogi ad assumendum præbyteratum.
- 9 Abbates non sunt clerici.
- 10 Abbates cum olim non essent clerici, vel monachi stabant, vt Layci hodie secus, quia benedicuntur, & minores conferunt.
- 11 Episcopus concedens pueris ecclesias in Archidiaconatu infra decennium constitutis ex iussu Papæ corrigitur ab Archiepiscopo.
- 12 Ecclesiarum custodia committitur personis idoneis, scientia, & ætate.
- 13 Ecclesiis duabus quis gaudere non potest, sed vnam retinere, & alteram recedere compellitur si subest causa rationabili, vt si essent connexæ, vel sacerdotes proprii, concedentes alij non possint.
- 14 Ecclesia parochialis regimine indiget ad animarum regimen admitti non potest.

test, nisi saltem Subdiaconus. *Canonici peritus in arte Physica, qui secundum artem plures iuravit, si aliqui mortui sunt ex eius cura ad maiores ordines ascendere non potest.*

Vigesimum Nonum Privilegium.

ECCLESIA gaudet privilegio, † vt Abbates, Decani, Præpositi, qui non sunt præbyteri fiant, & qui Archidiaconatus tenet Decani, qui præbyteratus præbyteri, vel amittant honorem. † Si vero iusta causa existente præbyteri, vel Decani esse non possent prælationes amittant, cap. 1. de æta. & quali. † Sunt hæc dignitates, quæ prælatu ræ dici possunt, vt Abbacia, Decanatus, Præpositura, Archi- præbyteratus, & Archidiaconatus. † Sed vtrum possit priuari dignitate, si per casum promoueri non possit, dicendum est, quod non, per capitu. 1. de cleri. egrot. ibi conquæritur sacerdos coram Pontifice Maximo, quod cum esset infirmitate detectus ecclesie seruire non valebat, † Episcopus subtrahebat ei consueta sti- pendia, eidem mandatum fuit vt permittat sacerdotem gaudere suis stipendijs consuetis, ne huiusmodi exemplo alii deterriti re- maneant, & ne inueniantur, qui in Ecclesia militare velint. † Nam infirmus intelligitur seruire Ecclesie, ideo omnia percipere debet, ac si sanus esset, satis affligitur ipsa infirmitate, hic non priuatur. † Quia infirmitas est præter culpam, & opinionem suam, secus au- tem quando propter culpam suam, ad talem casum deuenit, vt su- pra: nam debebat si abstinere ab eo, quod sciebat se inhabilem, po- test refricari etiam in dubium. † An Abbates possint cogi ad as- sumendum præbyteratum, & videtur dicendum, quod non hac ratione suadente, † quod Abbates non sunt clerici 93. distinct. 2. capitu. à Subdiacono. † Olim cum non essent clerici Abbates, vel Monachi immo perpetuo stabant, vt laici Innocen. in capitu. tuam de ætate, & qualita. hodie autem secus quia benedicuntur & minores conferunt, vt in capitu. cum contingat eodem titulo. † Quid si Episcopus concessit ecclesias in Archidiaconatu pueris infra decennium constitutis, quæ non per clericos, sed per laicos disponantur ex iussu Summi Pontificis ab Archiepiscopo corrigi- tur, super his & custodiam illarum ecclesiarum committat per- sonis idoneis, donec pueri ad congruam ætatem peruenerint.